

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžik/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 4016200018
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4016200018.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobca): L. I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, M., zastúpeného JUDr. Janou Kubáňovou, advokátkou so sídlom Cintorínska 5, Nitra, proti žalovanému: Krajský súd v Nitre, so sídlom Štúrova 9, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr-Io 3/15 z 28. septembra 2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/1/2016-59 z 8. septembra 2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/1/2016-59 z 8. septembra 2016 z a m i e t a.

II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie správneho súdu

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 26S/1/2016-59 z 08.09.2016 ako nedôvodnú zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr-Io 3/15 z 28.09.2015 a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sa žiadosťou doručенou Okresnému súdu Nitra dňa 21.07.2015 domáhal informácií: oznámenia celkového počtu ex offo vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offo za obdobia rokov 2014, 2013, 2012 a oznámenia celkovej vyplatenej sumy jednotlivým advokátom zapísaných v zozname ex offo advokátov vedenom SAK pri Okresnom súde Nitra, za obdobia 2014, 2013, 2012. Žiadosť doručil súdu podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

3. Okresný súd Nitra odpoveďou z 31.07.2015, expedovanou 03.08.2015, doručенou žiadateľovi dňa

05.08.2015, žiadateľovi oznámil, že Okresný súd Nitra nevedie zoznamy konaní, v ktorých sú opatreniami v trestných veciach nutnej obhajoby ustanovení advokáti ex offa a oznámil celkové výdavky vyplatené advokátom ex offa, vrátane cestovných náhrad, a to za rok 2012 v sume 191.146,92 eur, za rok 2013 v sume 95.794,38 eur a za rok 2014 v sume 218.788,69 eur.

4. Žiadateľ dňa 06.08.2015 doručil súdu odvolanie voči odpovedi na žiadosť o sprístupnenie informácií, v ktorom uviedol, že uvedenú odpoveď podľa jeho názoru nemožno považovať za sprístupnenie informácií ktoré žiadal, nakoľko informáciu o počte ex offa vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra v trestných veciach obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offa za obdobie rokov 2012 až 2014 Okresný súd Nitra neposkytol s odôvodnením, že nevedie takýto zoznam a v časti týkajúcej sa celkovej vyplatenej sumy jednotlivým advokátom bola poskytnutá iba informácia o celkovej sume vyplatenej všetkým ex offa advokátom za jednotlivé roky a nie jednotlivo ako požadoval.

5. Krajský súd v Nitre rozhodnutím z 18.08.2015 fiktívne rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

6. Na základe rozhodnutia Krajského súdu v Nitre Okresný súd Nitra vo veci opätovne konal a žiadateľovi oznámil, že vyplatil advokátom ex offa, vrátane cestovných náhrad v roku 2012 sumu 191.146,92 eur, v roku 2013 sumu 95.794,38 eur a v roku 2014 sumu 218.788,69 eur.

7. V odôvodnení rozhodnutia Okresný súd Nitra uviedol, že zo znenia zákona o informáciách nemožno podľa správneho súdu vyvodzovať, že informáciou by malo byť spracovanie údajov podľa požiadaviek, resp. pokynov toho, kto o poskytnutie informácie žiada. Rovnako z neho nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala získavať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály, požadované žiadateľom o informáciu. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť.

8. V zmysle uvedeného informáciu o celkovej vyplatenej sume náhrad advokátom za požadované roky (vrátane cestovných náhrad) súd žiadateľovi poskytol. Žiadateľovi neboli poskytnuté informácie o celkovom počte ex offa vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offa za obdobia rokov 2014, 2013, 2012 a informácie o celkovej vyplatenej sume jednotlivým advokátom zapísaných v zozname ex offa advokátov vednom SAK pri Okresnom súde Nitra za obdobia 2014, 2013, 2012.

9. Súd ako povinná osoba žiadateľovi poskytol informácie tak, ako ich má vedené v zostave - čerpanie rozpočtových prostriedkov za jednotlivé roky.

10. Poskytnutie informácií o celkovom počte ex offa vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offa za obdobia rokov 2014, 2013 a 2012 a o celkovej vyplatenej sume jednotlivým advokátom zapísaných v zozname ex offa advokátov vedenom SAK pri Okresnom súde Nitra, za obdobia 2014, 2013, 2012 Okresný súd Nitra žiadateľovi neposkytol, nakoľko povinná osoba nevedie zoznamy o počte ex offa vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra ustanovil advokáta ex offa, rovnako ako nevedie zoznamy o vyplatených úhradách jednotlivým advokátom zapísaným v zozname ex offa.

11. Požadované informácie by bolo možné zistiť iba náročným zisťovaním vo všetkých trestných veciach súdu a z tohto dôvodu nie je reálne, aby bol vydaný pokyn zamestnancom, aby v každom spise fyzicky vykonali zisťovanie, či bol vo veci ustanovený advokát ex offa, a ktorému advokátovi bola aká suma v jednotlivých veciach uhradená (žiadosť by bola pokynom na výkon činností).

12. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote žiadateľ (žalobca) odvolanie. Krajský súd v Nitre podľa § 19 ods. 2 prvej vety zákona o slobode informácií ako odvolací orgán v celom rozsahu preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Nitra a dospel k záveru, že odvolanie žiadateľa nie je opodstatnené.

13. V odôvodnení rozhodnutia Krajský súd v Nitre uviedol, že povinná osoba podľa zákona o slobode informácií nie je povinná na základe žiadosti o informácie vytvárať informácie, ktoré v momente podania žiadosti nie sú k dispozícii. V každom jednotlivom prípade je potrebné posudzovať, či ide o vytvorenie úplne novej informácie alebo o kvalifikovaný spôsob spracovania informácie.

14. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby.

15. Okresný súd Nitra nevedie zoznamy o počte ex offo vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra ustanovil advokáta ex offo a rovnako nevedie zoznamy o vyplatených úhradách jednotlivým advokátom zapísaných v zozname ex offo. Okresný súd Nitra ako povinná osoba žiadateľovi poskytol informácie tak, ako ich má vedené v zostave - čerpanie rozpočtových prostriedkov za jednotlivé roky.

16. Sprístupnenie žiadaných informácií, ktoré sa u povinnej osoby majú nachádzať, je podstatne sťažené tým, že povinná osoba by mala mechanicky vyhľadávať údaje v stovkách súdnych spisov, resp. bankových výpisoch, tieto údaje kvalitatívne posudzovať podľa obsahu žiadosti, vyňať ich, zhromaždiť a vteliť do odpovedi na žiadosť. Takéto vynímanie informácií z veľkého súboru súdnych spisov, resp. bankových výpisov, a ich zhromaždenie s cieľom ich poskytnutia žiadateľovi možno považovať za vytváranie novej informácie. Povinná osoba s ohľadom na obsah zákona o slobode informácií nie je povinná vytvárať databázu informácií, ktorými v momente podania žiadosti nedisponuje (obdobné stanovisko obsahuje rozsudok NS SR sp. zn. 4 Sžo 31/2008 z 26.02.2009).

17. Vychádzajúc z obsahu skutkových tvrdení žalobcu ako aj žalovaného, správny súd uviedol, že sa čiastočne stotožňuje s argumentáciou žalobcu obsiahnutou v žalobe, ale aj v odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu v Nitre, a to v časti týkajúcej sa naplnenia § 30 ods. 3 vyhl. č. 543/2005 Z. z., v zmysle ktorého súdy pri ustanovovaní obhajcov sú povinné dbať na to, aby boli advokáti ustanovovaní za obhajcov rovnomerne. Na to, aby mohol súd uvedenú zákonnú povinnosť naplniť, mal by mať upravený konkrétny postup, ako túto povinnosť zabezpečiť a advokátov ustanovovať rovnomerne. Na druhej strane však uviedol, že samotná vyhl. č. 543/2005 Z. z. vytvorenie registra, v ktorom by boli evidovaní advokáti ustanovovaní za obhajcov, neupravuje resp. nepredpokladá. Zákonodarca teda stanovil pre súdy určitú povinnosť (dbať na rovnomerné ustanovovanie advokátov za obhajcov), avšak ponechal na súdy akým spôsobom túto povinnosť naplnia.

18. Správny súd zdôraznil, že predmetom konania je posúdiť, či má povinnosť povinná osoba poskytnúť žalobcovi ním požadovanú informáciu za situácie, ak nevedie nejaký register alebo zoznam, z ktorého by bolo možné zistiť, či sú advokáti ustanovovaní za obhajcov rovnomerne.

19. V tejto súvislosti správny súd poukázal na § 3 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, podľa ktorého má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Hoci zákon č. 211/2000 Z. z. pojem informácia nedefinuje, nie je možné z jeho obsahu prijať záver, že pod informáciou treba rozumieť aj výstup, pre vytvorenie ktorého je potrebné určité štatistické spracovanie údajov zo stoviek spisov, na čo by bolo potrebné vyčleniť samostatnú pracovnú silu (súd

vychádza zo stavu, keď zoznam alebo register nie je vedený). Totiž len skúmaním obsahu spisov by bolo možné zozbierať poznatky, ktoré by vyhovovali požiadavke, resp. pokynu žalobcu. To sa vzťahuje aj na druhú informáciu, ktorej by bolo možné vyhovieť len skúmaním obsahu spisov, výpisov z účtov a pod. Prax orgánov aplikujúcich zákon o slobodnom prístupe informácií ale nemôže pristúpiť k výkladu jeho ustanovení spôsobom, ktorý by viedol k minimalizácii prípadne k úplnej eliminácii reálnej schopnosti povinných osôb plniť verejné úlohy, ktoré sú im zverené zákonom. Práve tieto zákony sa stávajú dôležitými faktormi obmedzenia práva na prístup k informáciám.

20. Ako vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2 Sžo 190/2008 zo zákona č. 211/2000 Z. z. nevyplýva povinnému povinnosť získať, zhromažďovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály požadované žalobcom, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentoch nenachádzajú.

21. Oprávnená osoba teda môže žiadať o poskytnutie informácie, ktorou povinná osoba v tom okamihu disponuje, teda vie ju po nahliadnutí do príslušného dokumentu zistiť a následne poskytnúť. Pod informáciou teda nemožno rozumieť zisťovanie určitých údajov, ktoré by mali byť následne spracované do nejakej tabuľky, evidencie alebo štatistiky vychádzajúc z kritérií a požiadaviek zadaných žalobcom.

22. Správny súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol. Zároveň súd žalovanému podľa § 168 SSP náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť

23. Proti rozsudku správneho súdu podal riadne a včas kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) prostredníctvom právneho zástupcu, z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. e/ a g/ SSP, domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok správneho súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Nitra zruší a vráti vec Okresnému súdu Nitra ako povinnej osobe a zaviazá ho, aby sťažovateľovi ako žiadateľovi v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. poskytol ním požadované informácie v žiadosti o sprístupnenie informácie z 21.07.2015.

24. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že keď o žalobe voči žalovanému Krajskému súdu v Nitre rozhoduje Krajský súd v Nitre, tak všetci členovia senátu, ktorí vo veci rozhodovali, mali/majú pomer k účastníkovi konania a je možné mať odôvodnené pochybnosti o ich nezáujatosti v zmysle § 87 ods. 1 SSP.

25. Ďalej žalobca citoval Zákon o slobodnom prístupe k informáciám - komentár, P. Ikrényi a kol., 2015: „Infozákon ustanovuje právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Formulácia „mať k dispozícii“ znamená, že povinná osoba má povinnosť sprístupniť akúkoľvek informáciu, s ktorou pracuje. Ide o informácie, ktoré sa dostali do „osobnej sféry“ povinnej osoby. Tento záver vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorého „z hľadiska posúdenia veci podľa hmotného práva základným predpokladom úspešnosti žiadosti oprávnenej osoby o sprístupnenie informácií je, že povinná osoba má požadované informácie k dispozícii (§ 3 ods. 1 zákona). Povinná osoba disponuje požadovanými informáciami, okrem iného aj vtedy, ak s požadovanými informáciami pri svojej činnosti pracuje, resp. ak sú predmetom jej činnosti.“ Reštriktívny výklad formulácie „má k dispozícii“ môže navádzať k tomu, aby sa z predmetného okruhu informácií vylúčili také informácie, ktoré vo svojej podstate povinná osoba má mať k dispozícii, ale iba fakticky s nimi nedisponuje. Za tohto stavu by bol daný rozpor s čl. 26 Ústavy SR, značne obmedzujúci právo na informácie verejnosti a umožňujúci až alibisticky sa vyhnúť splneniu informačnej povinnosti, napríklad zničením informácie. Povinné osoby majú ničím nespochybniteľnú informačnú povinnosť, ktorej zodpovedá povinnosť nezbaviť sa (neznemožniť sprístupnenie) informácií ich stratou, zničením, alebo iným spôsobom. Aj podľa rozsudku Krajského súdu v Prahe sa „informácií míní to, čo v okamžiku dotazu je, nebo býti má, v úrade k dispozícii. Pokud úřad zjistí, že nemá informaci, kterou podle svých povinností stanovených právními předpisy má mít, je povinen ji okamžitě doplnit a poskytnout. K

výkladu súdov je však potrebné doplniť, že z povahy sprístupňovania informácií je zrejmé, že ich sprístupnenie si môže vyžadovať (a takmer vždy si vyžiada) určité vyhľadávanie, zber či spracovanie. Vyhľadávanie a zber požadovaných informácií dokonca predpokladá § 17 Infozákona za určitých okolností za legitímny dôvod predĺženia lehoty na vybavenie žiadosti, a preto jednoznačne nejde o vytvorenie novej informácie. Existujúcu judikatúru je, podľa nášho názoru, potrebné vnímať vo svetle diferencovania medzi vytvorením (spracovaním atď.) novej informácie a spracovaním existujúcej informácie pre potreby jej sprístupnenia. Rozdiel medzi spracovaním informácií a ich vytvorením predstavuje častý dôvod odmietnutia sprístupnenia informácií. Odborná verejnosť sa zhoduje na tom, že o spracovanie nejde vtedy, ak spracovaním informácií vznikne kvalitatívne nová informácia. Za vytvorenie novej informácie nemožno automaticky považovať mechanické zhromaždenie (napr. vytvorenie prehľadu) informácií napríklad z viacerých dokumentov. Rozhodovanie povinnej osoby o tom, či vznikne kvalitatívne nová informácia nie je jednoduché a nemá jasné kritériá. Zdá sa, že medzi takéto kritériá nepatrí ani zložitosť jej poskytnutia a ani časová náročnosť. Takéto prekážky totiž predpokladajú použitie inštitútu predĺženia lehoty na sprístupnenie informácie.“

26. V predmetnej veci je podľa sťažovateľa medzi stranami nesporné, že Okresný súd Nitra ako povinná osoba ním požadovanými informáciami disponuje. Spornou skutočnosťou je, či ich zhromaždenie je kvalitatívne novou informáciou.

27. V zmysle vyššie citovanej právnej teórie je podľa sťažovateľa nepochybné, že poskytnutie požadovanej informácie týkajúcej sa celkového počtu ex offo vecí, v ktorých opatrením Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offo za obdobie rokov 2012 - 2014, ako aj týkajúcej sa celkovej vyplatenej sumy jednotlivým advokátom zapísaných v zozname ex offo advokátov vedenom SAK pri Okresnom súde Nitra za obdobia rok 2012, rok 2013 a rok 2014, nie je vytvorením kvalitatívne novej informácie a nepredstavuje pre Okresný súd Nitra ani neprímeranú personálnu a technickú záťaž, a preto je jej sprístupnenie v súlade s infozákomom.

28. Sťažovateľ ďalej namietal, že odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Nitre je v rozpore s § 139 ods. 2 SSP.

29. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že vo svojom návrhu poukázal a spolu s ním aj predložil listinné dôkazy, ktoré jednoznačne potvrdzujú, že argument Okresného súdu Nitra, že nedisponuje požadovanými informáciami, neobstoí, pretože tieto bezpochyby preukazujú, že Okresný súd Nitra požadovanými informáciami disponuje. Sťažovateľ jednak poukázal a predložil článok z printových médií, ktorý dokazuje, že okresné súdy vo všeobecnosti disponujú zo svojho registra informáciou týkajúcou sa celkového počtu ex offo vecí, v ktorých opatrením v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovili advokáta ex offo. Taktiež sťažovateľ poukázal a predložil listinu - odpoveď na sťažnosť na sudkyňu Okresného súdu Nitra zo 06.10.2015, z ktorej jednoznačne vyplýva, že aj Okresný súd Nitra disponuje zo svojho registra informáciou týkajúcou sa celkového počtu ex offo vecí, v ktorých opatrením v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offo, nakoľko v tejto odpovedi bolo uvedené: „Ďalej som nahliadol do agendy „TP“ - ustanovovanie obhajcov - opatrenie. Z tejto agendy, ktorá mi bola prístupná, som zistil, že v roku 2013 ste boli ustanovený dvakrát, v roku 2014 trikrát a v roku 2015 štyrikrát. Ďalej z dostupných materiálov môžem konštatovať, že priemerne boli advokáti, ktorí pôsobia v sídle Okresného súdu Nitra v roku 2013 ustanovovaný dva až trikrát, v roku 2014 tri až štyrikrát a v roku 2015 doposiaľ štyrikrát.“ Ďalej sťažovateľ poukázal na prax Okresného súdu Nitra, z ktorej je mu známe, že sumu vyplatenú jednotlivým advokátom ustanovených ako ex offo obhajcov Okresný súd Nitra eviduje u jednotlivých advokátov, pretože o uhradených platbách Okresný súd Nitra ešte napr. v roku 2010 za zastupovanie jednotlivým advokátom ustanovených v ex offo veciach zasielal avízo o ich uhradení, z čoho vyplýva, že sa tieto informácie vo svojej originálnej podobe v dokumentácii Okresného súdu Nitra nachádzajú, na dôkaz čoho sťažovateľ aj predložil spolu so svojou žalobou aj avízo Okresného súdu Nitra o uhradených platbách z roku 2010. Sťažovateľovi nie je zrejmé, prečo Krajský súd v Nitre v odôvodnení napadnutého rozhodnutia do zhrnutia argumentov tieto podstatné argumenty nezahrnul a úplne ich opomenul, odignoroval, z čoho taktiež vyplýva aj opomenutie ich posúdenia.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

30. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že trvá na dôvodoch uvedených v rozsudku správneho súdu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právna úprava a právne názory kasačného súdu

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

32. Zo žiadosti o sprístupnenie informácií žalobcu z 21.07.2015 kasačný súd zistil, že žalobca žiadal Okresný súd Nitra o sprístupnenie informácií týkajúcich sa celkového počtu ex offo vecí, v ktorých Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offo a to za obdobie rokov 2014, 2013 a 2012 a súčasne žiadal, aby okresný súd mu sprístupnil informácie týkajúce sa celkovej vyplatennej sumy jednotlivým advokátom, zapísaných v zozname ex offo advokátov vedenom na SAK pri Okresnom súde Nitra za obdobie rokov 2014, 2013 a 2012. Okresný súd Nitra žalobcovi odpoveďou na žiadosť o sprístupnenie informácie z 31.07.2015 oznámil, že nevedie zoznamy konaní, v ktorých sú opatreniami v trestných veciach nutnej obhajoby ustanovení advokáti ex offo, súčasne oznámil žalobcovi celkové výdavky vyplatené advokátom ex offo vrátane cestovných náhrad, a to za roky 2012, 2013 a 2014 v uvedených sumách.

33. V kasačnom konaní bolo potrebné posúdiť, či rozhodnutie správneho súdu, ktorý po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že povinné osoby neboli povinné poskytnúť žalobcovi žiadané informácie, je vecne správny. Bolo teda potrebné posúdiť, či žalovaný správny orgán a prvostupňový správny orgán postupovali v súlade so zákonom, keď odmietli poskytnúť žalobcovi informácie z dôvodu, že sa jedná o informácie, ktoré by bolo potrebné vytvoriť, keďže sa nevedú v databázach správnych orgánov, a vytvorením takejto databázy by vlastne vznikla kvalitatívnym spracovaním informácia, ktorá podľa správnych orgánov bola aj sama kvalitatívne novou informáciou, teda v konaní bolo potrebné posúdiť, či záver správneho súdu, ktorý konštatoval, že oprávnená osoba môže požadovať o poskytnutie informácie, ktorou povinná osoba v tom okamihu disponuje, teda vie po nahliadnutí do príslušného dokumentu zistiť a následne túto informáciu poskytnúť, či žalobcom žiadané informácie uvedenú definíciu napĺňajú, keď podľa správneho súdu pod informáciou nemožno rozumieť zisťovanie určitých údajov, ktoré by mali byť následne spracované do nejakej tabuľky, evidencie alebo štatistiky, vychádzajúc z kritérií a požiadaviek zadaných žiadateľom.

34. Žalobca žiadal okresný súd o sprístupnenie informácií celkového počtu ex offo vecí, v ktorých Okresný súd Nitra v trestných veciach nutnej obhajoby obvinených a obžalovaných ustanovil advokáta ex offo, a to za obdobie rokov 2014, 2013 a 2012 a uvedenie celkových vyplatených súm za právne zastúpenie v súvislosti s ustanovením ex offo advokátov v trestných veciach jednotlivým advokátom za uvedené roky.

35. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu prvostupňový správny orgán Okresný súd Nitra poskytol žalobcovi informácie o vyplatení výdavkov, ktoré boli vyplatené všetkým advokátom, ktorí boli Okresným súdom Nitra ustanovení za ex offo advokátov v trestných veciach za roky 2012, 2013 a 2014 celkom, ktoré vzhľadom na rozpočtovú politiku okresného súdu aj okresný súd vedie a tieto číselné údaje - celkové výdavky vyplatené advokátom ex offo na Okresnom súde Nitra sú zahrnuté aj

do výdavkov Okresného súdu v príslušných rokoch 2012, 2013 a 2014.

36. Z úradnej činnosti súdov je všeobecne známou skutočnosťou, že okresné sudy osobitne v registri, resp. iným spôsobom nevedú informácie a nezhrmažďujú informácie, ktoré by preukazovali, v ktorých a v koľkých trestných veciach za určitý rok bol ustanovený konkrétny advokát a aká suma výdavkov bola pri ustanoveniach ex offio tomu konkrétnemu advokátovi vyplatená. Zákon o informáciách pojem „informácia“ nedefinuje. Podľa obsahu slova je informáciou správa, údaj alebo poučenie, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba odovzdáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a dovtedy jej nebola známa. Informácia je základom vzájomného vymieňania údajov, ktoré má za cieľ získanie nového poznania. Zo znenia zákona o informáciách však nemožno vyvodzovať, že informáciou je aj poskytovanie obsahu spisov, prípadne, že informáciou by malo byť „štatistické“ spracovanie údajov zo stoviek spisov podľa požiadaviek, resp. pokynov, toho, kto o poskytnutie informácie žiada. Takisto nevyplýva zo zákona o informáciách jeho využívanie na získavanie takých informácií, ktoré by následne žiadateľ využil, napr. pri svojej podnikateľskej činnosti alebo inak na získanie majetkového alebo iného prospechu, ani možnosť (tretích osôb) získania, napr. rôznych dokumentov o právnych úkonoch, ktoré sú súhrnom množstva údajov či dohôd a postupov rozličného charakteru, požívajúcich rôznu právnu ochranu. Zo zákona nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získavať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolu alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby. Marila by sa tým výkonná aj riadiaca funkcia nadriadených, kontrolných alebo dozor vykonávajúcich orgánov a do výkonu verejnej správy by zasahovali subjekty, ktoré za jej činnosť nezodpovedajú a ani ju nevykonávajú. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľova žiadosť o poskytnutie informácií v danej veci je ukážkou požiadaviek, na ktoré sa zákon o informáciách nevzťahuje. Nemôže sa na požiadavky takéhoto druhu vzťahovať, pretože odpoveď by si vyžiadala okamžité prechodné navýšenie existujúcich personálnych a technických kapacít príslušného organizačného útvaru prvostupňového správneho orgánu na vyhľadanie a najmä spracovanie odpovede (poskytnutie informácie) a spôsobila by technické či personálne problémy spojené s vyhľadávaním a sprístupňovaním informácií.

37. Kasačný súd sa teda stotožnil s názorom správneho súdu v napadnutom rozsudku, ktorý dospel k záveru, že nebola povinnosť žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym orgánom sťažovateľovi požadované informácie sprístupniť, keď síce žiadané informácie sa u povinnej osoby nachádzajú, je však ich vyhľadávanie podstatne sťažené tým, že povinná osoba by mala mechanicky vyhľadávať údaje v stovkách súdnych spisov, resp. bankových výpisov, tieto údaje kvalitatívne posudzovať podľa obsahu žiadosti, vyňať ich, zhromaždiť a vteliť ich do odpovedí na žiadosť. Takéto vynímanie informácie z veľkého súboru súdnych spisov, bankových výpisov a ich zhromaždenie s cieľom ich poskytnutia žiadateľovi aj podľa kasačného súdu v súlade s názorom správneho súdu možno považovať za vytváranie novej informácie, keď povinná osoba s ohľadom na obsah zákona o slobode informácií nie je povinná vytvárať databázu informácií, ktorými v momente podania žiadosti nedisponuje. V tomto smere aj kasačný súd poukazuje na stanovisko v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/31/2008 z 26.02.2009, na ktoré poukazoval aj v napadnutom rozsudku správny súd.

38. Kasačný súd na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení dôvodov kasačnej sťažnosti žalobcu a stanoviska žalovaného dospel k záveru s osvojením si argumentácie správneho súdu postupom podľa § 461 v spojení 491 ods. 1 SSP, rozhodol rozsudkom

podľa § 457 ods. 1 SSP tak, že kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

39. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a contrario a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v kasačnom konaní nemal úspech právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Zároveň neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie trov kasačného konania žalovanému podľa § 168 SSP.

40. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája Správneho súdneho poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.